

SuPAR – naujas unikalus prognostinis biožymuo pacientų triažui*

- Patikimai ir greitai diferencijuoja lengvos ir sunkios būklės pacientus
- 98 % neigiama prognostinė vertė – suPAR atrinktiems lengvesnės būklės pacientams negresia mirties rizika

SuPAR yra universalus, nespecifinis prognostinis žymuo, atspindintis žmogaus imuninės sistemos sužadinimo lygį. SuPAR tyrimas kraujo plazmoje identifikuoja baltymą – tirpų plazminogeno aktyvatoriaus receptorių. Didesnė šio baltymo koncentracija yra susijusi su uždegimo intensyvumu, ligos sunkumu ir mirtingumo rizika.

SuPAR tyrimas turi didesnę prognostinę vertę nei įprasti/rutininiai uždegimo tyrimai – jis leidžia suprasti ne tik tai, kokia paciento būklė yra šiuo metu, bet ir kokia ji bus artimiausioje ateityje. Pavyzdžiui, ar pacientui vystosi sunki COVID-19 ligos forma, ar lengva¹.

Kiekvienam pacientui visuomet galima nustatyti tam tikrą suPAR koncentraciją – taip pat ir kai pacientas sveikas. **Maža suPAR koncentracija rodo gerą ligos prognozę**, todėl nereikalingas ir intensyvus gydymas: pacientas ne hospitalizuojamas, o išleidžiamas gydytis ambulatoriškai.

SuPAR koncentracija ženkliai padidėja, kai paciento imuninė sistema stipriai sudirginama. **Didelė suPAR koncentracija rodo, jog paciento būklė artimu metu negerės**, jam reikalinga atitinkamai hospitalizacija arba intensyvioji priežiūra.

Jei suPAR koncentracija sumažėja, tai reiškia, kad grėsė paciento gyvybei nebegresia, būklė stabilizuojasi ir jį galima saugiai išleisti gydytis iš reanimacijos į kitus ligoninės skyrius, arba, esant dar mažesnei koncentracijai – toliau gydytis ambulatoriškai.

Taikomas klinikiniame darbe, suPAR tyrimas padeda **efektyviau suvaldyti pacientų srautą** skubiosios pagalbos skyriuose, patikimai diferencijuojant, kuriuos pacientus išleisti gydytis ambulatoriškai, o kuriuos hospitalizuoti. Tai tarsi vedlys, padedantis ligoninei efektyviau skirstyti pacientų srautą ir leidžiantis nustatyti, kuriems **ūmiai sergantiems pacientams gresia letalinė rizika**².

Per pastaruosius 5 metus paskelbta daugiau nei 300 mokslinių straipsnių³ apie suPAR prognostinę reikšmę sergant įvairiomis infekcinėmis ligoms (ŽIV, tuberkuliozė, sepsis, COVID-19 ir kt.) bei vėžinių, širdies/kraujagyslių, inkstų, kepenų ir plaučių ligų diagnostikai ir gydymui.

Šis Danijos mokslininkų išrastas naujas biožymuo turi geresnę prognostinę vertę nei CRB, PCT, ProADM ir ENG tyrimai^{4 5}.

*Triažas - pacientų priėmimo ir gydymo SPJ atrankos bei prioritizavimo algoritmas.

1 Soluble urokinase plasminogen activator receptor (suPAR) as an early predictor of severe respiratory failure in patients with COVID-19 pneumonia

2 Prognostic Role of Soluble Urokinase Plasminogen Activator Receptor at the Emergency Department: A Position Paper by the Hellenic Sepsis Study Group <https://doi.org/10.1007/s40121-020-00301-w>

3 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=suPAR&filter=years.2015-2020>

4 Rasmussen et al, Emergency Medicine Journal, 2016 Soluble urokinase plasminogen activator receptor (suPAR) in acute care: a strong marker of disease presence and severity, readmission and mortality. A retrospective cohort study

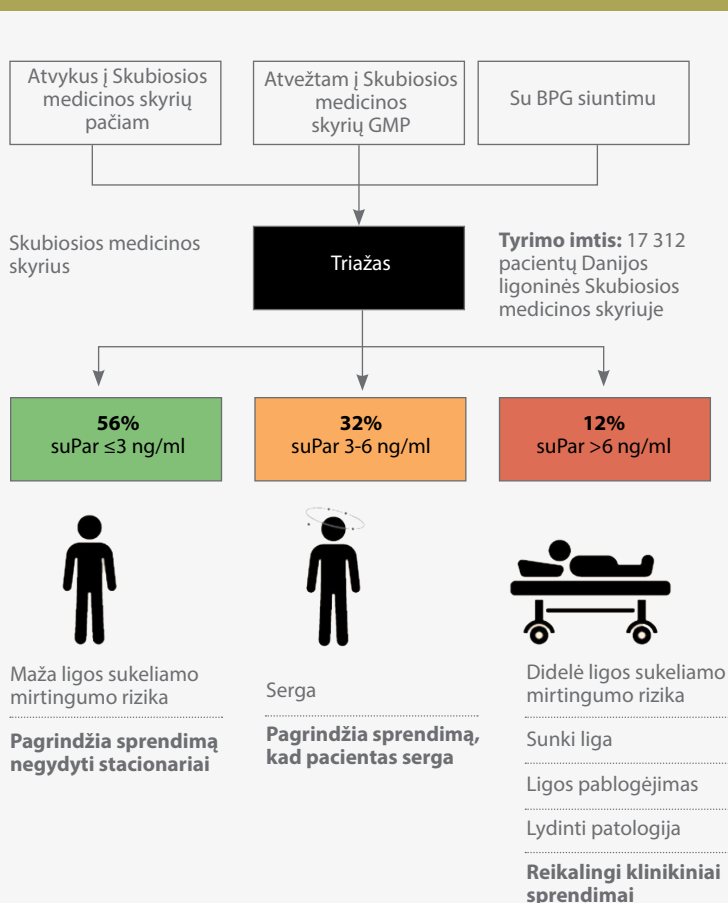
5 Huang et al, 2019 Increased Serum Soluble Urokinase Plasminogen

Europos ligoninėse, kur naujasis biožymuo padeda įvertinti, kuriems pacientams pagalba turėtų būti suteikta pirmiausia, ligoninių skubiosios pagalbos skyrių efektyvumas ženkliai pagerėja. **SuPAR rodo, kad gydytis ambulatoriškai saugiai galima išleisti penktadaliu daugiau pacientų**⁶.

34 % daugiau pacientų priskiriama žemos rizikos grupei, 22 % daugiau nehospitalizuojamų, gydytis ambulatoriškai išleidžiamų pacientų ir 6 proc. sutrumpėja gydymo ligoninėje trukmė⁷.

Šiuo metu naujasis tyrimas jau skiriamas 35 ligoninių pacientams Europoje.

1 pav. SuPAR pacientų srautų skirstymo gairės Danijos Hvidovre universitetinėje ligoninėje

SuPARnostic® tyrimų rūšys:

• suPARnostic® Quick Triage – greitas, paprastas, kiekybinis tyrimas su kasetėmis ir skaitytuvu, prie ligonio lovos

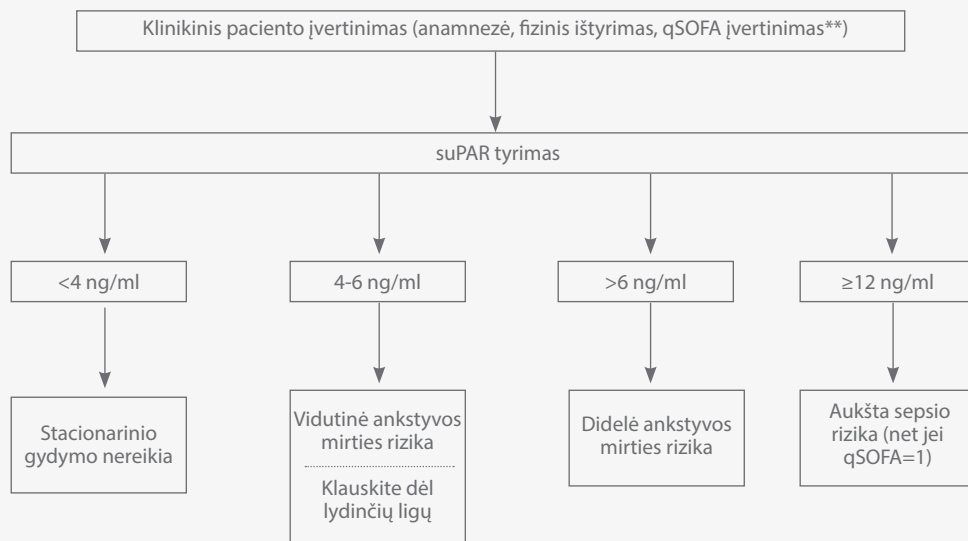
• suPARnostic® TurbiLatex – automatizuotiems klinikinės biochemijos analizatoriams pritaikytas tyrimas

Daugiau informacijos apie tyrimą: [suPAR monografija](#).

Activator Receptor Predicts Short-Term Outcome in Patients with Hepatitis B-Related Acute-on-Chronic Liver Failure

6 Schultz et al. Scand J Trauma Resusc Emerg Med, 2019, 27:43

7 Schultz et al. Disease Markers, 2019, 10;1-8

** qSOFA - sepsio diagnostikos kriterijai (angl. quick Sequential Organ Failure Assessment (qSOFA) in sepsis), daugiau informacijos: <https://qsofa.org/>